MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tal-5 ta' Dicembru, 2003

Citazzjoni Numru. 2455/2000/1

Is-so`jetà *HSBC Bank Malta p.l.c.*
versus
Is-so`jetà *STG Ltd*; is-so`jetà *Terry Ltd*; Louis Scicluna u martu Vivienne Scicluna; Anton *sive* Anthony Spiteri u martu Josette Spiteri; u Joseph Pace u martu Carmen Pace

F'din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob ir-radd ta' self mag]mul lis-so`jetà konvenuta *STG Limited* u garantit mill-konvenuti l-o]ra.
l`-`itazzjoni tg]id illi s-so`jetà konvenuta g]andha tag]ti lis-so`jetà attri`i tnejn u disg]in elf, seba' mija u sittin lira u tmienja u sebg]in `ente\mu (Lm92,760.78), parti minn somma akbar, mag]mula hekk: tnejn u sebg]in elf, sitt mija u disg]a u disg]in lira u sitta u sittin `ente\mu (Lm72,699.66) parti minn somma akbar mislufa mill-attri`i, u g]oxrin elf, disa' mija u]ames liri u sitta u sittin `ente\mu (Lm20,905.66) img]ax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena mit-22 ta' Marzu 1997 sal-24 t'Ottubru 2000.

Il-konvenuti l-o]ra da]lu garanti *in solidum* ma' *STG Ltd* g]all-]las tad-dejn u l-img]axijiet.

Billi g]alxejn sej]et lill-konvenuti j]allsu d-dejn u l-img]axijiet, is-so`jetà attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tikkundanna lil *STG Ltd* b]ala debitri`i ewlenija t]allas tnejn u disg]in elf, seba' mija u sittin lira u tmienja u sebg]in `ente\mu (Lm92,760.78); u

2. tikkundanna lill-konvenuti l-o]ra *in solidum* ma' *STG Ltd* i]allsu tnejn u disg]in elf, seba' mija u sittin lira u tmienja u sebg]in `ente\mu (Lm92,760.78).

Qieg]da titlob ukoll l-ispejje\ u l-img]ax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena mill-25 t'Ottubru 2000 sa meta jsir il-]las.

Il-konvenuti ressqu dawn l-e``ezzjonijiet:

1. l-e``ezzjoni ta' konnessjoni ta' din il-kaw\a ma' o]ra fl-istess ismijiet, `itazzjoni 2572/1997; wara li qieset din l-e``ezzjoni il-qorti b'dikriet mog]ti fil-5 t'April 2001[1] ordnat li l-kaw\i jinstemg]u flimkien;

2. il-konvenut Joseph Pace *proprio* kellu kemm-il kont f'isem kumpanniji kontrollati minnu, fosthom il-kumpanniji m]arrka f'din il-kaw\a, u dawn il-kontijiet kienu "manipulati" minn uffi`jal tal-bank u n[ibdu flejjes ming]ajr awtorizzazzjoni;

3. min]abba dik il-manipulazzjoni, il-garanti solidali g]andhom jin]elsu mill-obbligazzjonijiet tag]hom g]ax il-bank naqas milli jag]mel dak li kien me]tie[biex iwaqqaf l-abbu\, bi]sara g]alihom;

4. il-fa`ilità bankarja mog]tija lill-konvenuti ng]atat bis-sa]]a ta' ftehim sabiex il-konvenuti jaqilbu l-fa`ilitajiet bankarji minn *Bank of Valletta p.l.c.* g]as-so`jetà bankarja attri`i; g]alkemm sar dak il-ftehim, is-so`jetà attri`i ma]arsitux, u g]alkemm avanzat xi somom g]all-"*business commitments* tal-konvenuti]alliethom skoperti g]ax ma wettqitx l-obbligazzjoni li tie]u fuqha d-djun favur *Bank of Valletta p.l.c.*, u b'hekk il-konvenuti [arrbu danni kbar "kif ji[i ippruvat fit-trattazzjoni tal-kaw\a";

5. is-somma mitluba mis-so`jetà attri`i hija wisq, g]ax fi`-`itazzjoni 2572/1997 is-somma mitluba kienet ta' mitt elf lira (Lm100,000) u f'din il-kaw\a qieg]ed jintalab kapital ta' tnejn u sebg]in elf, sitt mija u disg]a u disg]in lira u sitta u

[1] *Fol.* 46.

sittin `ente\mu (Lm72,699.66), waqt illi l-kapital fl-1998, meta l-kont kien wieqaf, kien ta’ mija u sebg]a u erbg]in elf, mija u]amsa u g]oxrin lira (Lm147,125), diskrepanza ta’ aktar minn]amsa u g]oxrin elf lira (>Lm25,000); u

6. il-konvenuti ma g]andhomx je]lu spejje\ ta’ din il-kaw\a g]ax ma kien hemm ebda ra[uni legali g]ala l-pretensjonijiet kollha tas-so`jetà attri`i ma tressqux fl-ewwel kaw\a.

Waqt is-smig] tax-xhieda u bis-sa]]a ta’ dokumenti esebiti fl-atti ta’ din il-kaw\a u ta`-`itazzjoni 2455/2000 saret il-prova illi tassew illi s-so`jetà attri`i g]andha tie]u ming]and is-so`jetà konvenuta *STG Ltd*, u li l-konvenuti l-o]ra ntrabtu b]ala garanti biex jag]mlu tajjeb g]ad-dejn; ma saret ebda e``ezzjoni dwar il-limitu tal-garanzija.

Mir-ra[unijiet g]a`-`a]da tat-talbiet tas-so`jetà attri`i illi, skond it-tieni, it-tielet u r-raba’ e``ezzjonijiet tal-konvenuti, kellhom jo]or[u waqt is-smig] tal-kaw\a, ma]are[xejn]lief allegazzjonijiet mag]mula mill-konvenut Joseph Pace li i\da ma ressaq ebda prova dwar dak li allega.

Fil-fehma tal-qorti, i\da, il-]ames u s-sitt e``ezzjonijiet je]tie[li jkunu mist]arr[a.

Il-]ames e``ezzjoni tg]id illi, kif jidher minn dokument ma]ru[mill-attri`i stess[2], il-kapital fis-27 t’Ottubru 1998 kien ta’ mija u sebg]a u erbg]in elf, mija u ]amsa u g]oxrin lira (Lm147,125). Fi`-`itazzjoni 2572/1997, ippre\entata fil-11 ta’ Novembru 1997, intalbu mitt elf lira (Lm100,000) u l-img]axijiet fuqhom, u g]alhekk kellu jifdal bilan` ta’ sebg]a u erbg]in elf, mija u]amsa u g]oxrin lira (Lm47,125) mill-kapital; fil-kaw\a tallum, i\da, is-so`jetà attri`i qieg]da titlob tnejn u sebg]in elf, sitt mija u disg]a u disg]in lira u sitta u sittin `ente\mu (Lm72,699.66) b]ala kapital, differenza ta’ ]amsa u g]oxrin elf, ]ames mija u erbg]a u sebg]in lira u sitta u sittin `ente\mu (Lm25,574.66).

Fin-nota ta’ osservazzjonijiet tag]ha s-so`jetà attri`i tfisser illi hemm dik id-differenza g]ax fuq id-dokument li juri l-istat tal-kontijiet fis-27 t’Ottubru 1998 l-img]axijiet ma humiex komposti, waqt li g]all-g]anijiet tal-kaw\a n]admu komposti.

Lil din il-qorti, g]alkemm l-im]allef li qieg]ed fiha g]andu l-fehma tieg]u dwar din il-kwistjoni ta’ mg]axijiet komposti

2 *Fol.* 41.

fuq *overdraft facilities* li mhux bilfors taqbel mal-[urisprudenza prevalenti, ma jidhrilhiex illi f'dan il-ka\ g]andha tqis din il-kwistjoni. Ir-ra[uni hija illi d-differenza msemmija fl-e``ezzjoni ma hix fl-img]axijiet i\da fil-kapital. Barra minn hekk, is-so`jetà attri`i ma ressqet ebda prova dwar kif img]axijiet komposti fuq kapital li kien ta' mija u]amsa u erbg]in elf, tmien mija u sitta u]amsin lira (Lm145,856) meta nfeta] il-kont fis-7 t'April 1995[3], jag]mlu, fi ftit aktar minn tliet snin u nofs sas-27 t'Ottubru 1998, differenza ta']amsa u g]oxrin elf,]ames mija u erbg]a u sebg]in lira u sitta u sittin `ente\mu (Lm25,574.66) aktar minn img]axijiet sempli`i fuq l-istess kapital. Il-kalkolu ta' l-attri`i jidher li hu matematikament]a\in.

Il-qorti g]alhekk sejra toqg]od fuq id-dokument li juri l-istat tal-kont fis-27 t'Ottubru 1998 u tnaqqas il-kapital g]al sebg]a u erbg]in elf, mija u]amsa u g]oxrin lira (Lm47,125). L-img]axijiet bit-tmienja fil-mija (8%) mis-27 t'Ottubru 1998 sal-14 ta' Novembru 2000, meta nfet]et il-kaw\a, ji[u sebat elef seba' mija u sitta u tletin lira u]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm7,736.25). B'kollox g]alhekk is-so`jetà attri`i g]andha tie]u erbg]a u ]amsin elf, tmien mija u wie]ed u sittin lira u ]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm54,861.25).

L-a]]ar e``ezzjoni tg]id illi s-so`jetà attri`i g]amlet spejje\ \ejda g]ax setg]et talbet il-]las tad-dejn kollu b'`itazzjoni wa]da flok tifta] \ew[ kaw\i. Is-so`jetà attri`i wie[bet illi kellha l-jedd tag]\el li, g]all-ewwel, flok id-dejn kollu titlob il-]las ta' parti mid-dejn. Dak li qalet is-so`jetà attri`i huwa minnu, i\da b]ala fatt it-triq li g]a\let ma serviet g]al xejn ]lief biex i\\id l-ispejje\. Huwa xieraq g]alhekk li parti mill-ispejje\ tbatihom hi. F'kull ka\, ladarba s-somma li l-qorti sejra tikkundanna lill-konvenuti j]allsu hija anqas minn dik mitluba mis-so`jetà attri`i, l-attri`i g]andha tbati parti mill-ispejje\.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi tikkundanna lill-konvenuti flimkien *in solidum* i]allsu lill-attri`i erbg]a u ]amsin elf, tmien mija u wie]ed u sittin lira u ]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm54,861.25) flimkien ma' l-img]axijiet fuq dik is-somma mill-14 ta' Novembru 2000 sa

---

[3] Ara dok. A, *fol*. 5 fl-atti ta`-`itazzjoni 2572/1997.

meta jsir il-]las. L-ispejje\ jinqasmu hekk: nofs t]allsu s-so`jetà attri`i u n-nofs l-ie]or i]allsuh il-konvenuti flimkien.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------